# Perustuslakivaliokunta

# Tiistai 26.5.2026 klo 9.30—11.10

**Läsnä**
puheenjohtaja Heikki Vestman kok
varapuheenjohtaja Onni Rostila ps (5, 8, 9, 10) (4, 6, 7 osittain)
jäsen Petri Honkonen kesk (6, 7, 8, 9, 10) (5 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Atte Kaleva kok (5, 6, 7, 8, 9, 10) (4 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (5, 6, 7, 8, 9, 10) (4 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd (5, 6, 7, 8, 9, 10) (4 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Mats Löfström r
jäsen Mira Nieminen ps
jäsen Ville Skinnari sd (5, 6, 7, 8, 9, 10) (4 osittain)
jäsen Johannes Yrttiaho vas (5, 6, 7, 8, 9, 10) (4 osittain)

**Sihteerit**
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Lauri Koskentausta
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

**1. Nimenhuuto**

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 6 jäsentä.

**2. Päätösvaltaisuus**

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

**3. Valiokuntapaikkojen järjestely**

Merkittiin, että valiokuntapaikkojen järjestelyä varten on ed. Karoliina Partaselle myönnetty 22.5.2026 vapautus perustuslakivaliokunnan jäsenyydestä ja ed. Henrik Vuornokselle vapautus perustuslakivaliokunnan varajäsenyydestä.

**4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi automaattisesta tietojen hausta ja tietojenvaihdosta eurooppalaisessa poliisiyhteistyössä sekä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 53/2026 vp

Valmis
5.0

Asiantuntijalausunto HE 53/2026 vp PeV 26.05.2026 poliisijohtaja Hannele Taavila, sisäministeriö Asiantuntijalausunto A 4
Asiantuntijalausunto HE 53/2026 vp PeV 26.05.2026 ylitarkastaja Sami Piispanen, tietosuojavaltuutetun toimisto Asiantuntijalausunto B 4
Asiantuntijalausunto HE 53/2026 vp PeV 26.05.2026 professori Tuomas Ojanen Asiantuntijalausunto C 4
Asiantuntijalausunto HE 53/2026 vp PeV 26.05.2026 professori Tomi Voutilainen Asiantuntijalausunto D 4

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- poliisijohtaja Hannele Taavila, sisäministeriö, liite
- ylitarkastaja Sami Piispanen, tietosuojavaltuutetun toimisto, liite
- professori Tuomas Ojanen, liite
- professori Tomi Voutilainen, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

**5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaalihuoltolain, ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 113/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 51/2025 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaalihuoltolain, ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta A 5

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin lisätä kappaleen 5 loppuun uusi virke seuraavasti: "Nyt arvioitava lakiehdotus tuo valiokunnan käsityksen mukaan esiin itsemääräämisoikeutta koskevan säädöshankkeen välttämättömyyden."

Päätettiin muuttaa kappale 12 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että pykälän 1 ja 2 momentin välinen suhde jää säädöstekstin perusteella huomattavan epäselväksi. Epäselväksi jää muun muassa, onko 1 momentissa ja jos, niin missä määrin, tarkoitus oikeuttaa käyttämään sellaisia teknologisia ratkaisuja, joilla rajoitetaan yksityiselämän suojaa. Kuitenkin pykälän 2 momentti alkaa lausekkeella: "Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, saadaan (…)". Pykälän 1 ja 2 momentin välisestä suhteesta on välttämätöntä säätää yksiselitteisesti. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisjärjestyksessä."

Päätettiin poistaa kappaleen 16 ensimmäisestä virkkeestä sana "merkittävästi".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

**6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa annetun lain muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 48/2025 vp

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappale 5 kuulumaan seuraavasti: "Sääntelyn mukaan vieraassa valtiossa määrätty kuolemanrangaistus voidaan muuntaa Suomessa täytäntöönpantavaksi seuraamukseksi ja siirtää seuraamuksen täytäntöönpano Suomeen. Perustuslakivaliokunnan mielestä olennaista on, että perustuslain 7 §:n 2 momentti kieltää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon tai tuomitsemisen, mitä ehdotettu sääntely ei merkitse."

Päätettiin lisätä uusi kappale 6 seuraavasti: "Lisäksi valiokunnan mielestä perustuslain 7 §:n näkökulmasta voidaan pitää myönteisenä, että sääntely mahdollistaa Suomen kansalaiselle tai henkilölle, jonka kotipaikka on Suomessa, vieraassa valtiossa määrätyn kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon siirtämisen Suomeen ja rangaistuksen muuntamisen Suomessa täytäntöön pantavaksi vapauteen kohdistuvaksi seuraamukseksi. Ehdotettu sääntely voi näin ollen estää kuolemanrangaistuksen toimeenpanon. Valiokunnan samaan selvityksen mukaan Euroopan neuvoston jäsenmaista ainakin Ranskassa on mahdollista muuntaa henkilön ulkomailla saama kuolemantuomio tämän suostumuksella Ranskan lainsäädännön mukaiseksi vankeusrangaistukseksi."

Päätettiin lisätä uusi kappale 8 seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota säännöksessä ehdotettuun edellytykseen kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon karttamisesta ilman tuomitun suostumusta tapahtuvan kuolemanrangaistuksen muuntamisen ja täytäntöönpanon edellytyksenä. Se, että tuomittu valtiosäännön perusteisiin kuuluvan ja perustuslain 1 §:ssä turvatun ihmisarvon loukkaamattomuuden sekä oikeutta elämään, kuolemanrangaistuksen kieltoa ja ihmisarvon loukkaamisen kieltoa koskevien perustuslain 7 §:n 1 ja 2 momenteissa turvattujen perusoikeuksien tarkoituksen mukaisesti karttaa kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoa, ei valiokunnan mielestä voi olla Suomessa tapahtuvan kuolemanrangaistuksen muuntamisen ja täytäntöönpanon yhtenä edellytyksenä. Kuolemaan tuomitulta ei tosiasiallisesti voida odottaa muunlaista käyttäytymistä kuin kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon karttamista. Lakivaliokunnan on asianmukaista muuttaa ehdotettua sääntelyä siten, ettei karttamista aseteta kuolemanrangaistuksen muuntamisen ja täytäntöönpanon edellytykseksi. Kuolemanrangaistuksen muuntaminen ja täytäntöönpano voidaan valiokunnan käsityksen mukaan säätää mahdolliseksi ilman tuomitun suostumusta ja lisäedellytyksiä."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

**7. Valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2025**

Kertomus K 8/2026 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty ulkoasiainvaliokuntaan, valtiovarainvaliokuntaan, tarkastusvaliokuntaan, hallintovaliokuntaan, lakivaliokuntaan, liikenne- ja viestintävaliokuntaan, maa- ja metsätalousvaliokuntaan, puolustusvaliokuntaan, sivistysvaliokuntaan, sosiaali- ja terveysvaliokuntaan, talousvaliokuntaan, tiedusteluvalvontavaliokuntaan, tulevaisuusvaliokuntaan, työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunnon määräaika: 16.10.2026.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultavaksi: Oikeuskanslerinviraston edustajat.

Merkittiin saapuneeksi sivistysvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Merkittiin saapuneeksi valtiovarainvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

**8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Suomen perustuslain 10 §:n muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 50/2026 vp

Valiokunnan lausunto PuVL 7/2026 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 12/2026 vp

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 12/2026 vp on saapunut valiokuntaan.

**9. Muut asiat**

Muita asioita ei ollut.

**10. Seuraava kokous**

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 27.5.2026 klo 8.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala